

TextielMuseum TextielLab

JAARVERSLAG 2019

TextielMuseum TextielLab

TextielMuseum, TextielLab en Vernieuwing

In dit hoofdstuk wordt verantwoording afgelegd over de activiteiten die in 2019 onder de vlag van het TextielMuseum en het TextielLab en het Vernieuwingsprogramma zijn ondernomen. Wat het Museum en het Lab betreft zijn de activiteiten cf. het voorgenomen Plan 2019 uitgevoerd. Het vernieuwingsprogramma kent een eigen dynamiek. In paragraaf 3 wordt uitgebreid stilgestaan bij de vorderingen die in 2019 zijn gemaakt.

TextielMuseum

Tentoonstellingsprogramma

Voor 2019 is een divers tentoonstellingsprogramma gerealiseerd, met de hoofdonderwerpen: kunst, design en mode. Hierbij is gelet op diversiteit in onderwerpen tussen de tentoonstellingen die tegelijkertijd te zien zijn en ritme van opvolging.

In totaal bezochten 74.764 bezoekers het museum in 2019. Een flinke stijging ten opzichte van 2018 (69.000 bezoekers)

Kunst: Cultural Threads (november 2018 - mei 2019)

'Cultural Threads' haakte aan bij actueel artistiek onderzoek van kunstenaars naar culturele machtsverhoudingen, invloeden en relaties in een steeds sterker globaliserende wereld. Textiel kent een lange geschiedenis van productie en handel. Kunstenaars laten zich door de rijke beeldtaal van textiel inspireren. Zij gebruiken het als symbolische drager om culturele invloeden en vraagstukken aan de orde te stellen. Of zij verbinden het aan hun eigen, persoonlijke wereld. Er ontstaan nieuwe verhalen en er worden alternatieve scenario's ontwikkeld.

Het TextielMuseum nodigde vier kunstenaars uit om projecten rond het thema 'Cultural Threads' in het TextielLab te ontwikkelen. In deze projecten, van Jennifer Tee, Vincent Vulmsa, Eylem Aladogan en Célio Braga, stonden culturele verwevenheden centraal. Ook werd werk van verschillende (inter-)nationale kunstenaars gepresenteerd.

Bij de tentoonstelling was een audiotour (Akwasí in je Oor) te horen van rapper/woordkunstenaar Akwasí, die met gedichten en spoken word reflecteerde op vier kunstwerken uit de tentoonstelling. Deze audiotour werd mede mogelijk gemaakt door het VSBfonds.

Daarnaast was er in het kader van deze tentoonstelling de presentatie van KunstKameraden op het Panoramadeck te zien. Een project waarbij 25 nieuwkomers, samen met professionele kunstenaars een kunstwerk maakten waarin hun eigen achtergrondverhaal is verwerkt. Enkele KunstKameraden gaven maandelijks gratis rondleidingen door hun eigen tentoonstelling en de tentoonstelling Cultural Threads. Deze rondleidingen waren een groot succes bij de bezoekers.

Subsidies voor een artist in residency van kunstenaar Mary Sibande (te zien in de tentoonstelling Cultural Threads) zijn toegekend. Afgesproken is dat zij een week in het lab komt werken (technieken borduren en laseren) om haar eigen kunstenaarspraktijk te ontwikkelen. Door de drukke agenda van Mary Sibande is dit project uitgesteld tot het eerste kwartaal van 2020.

Met deze tentoonstelling en randprogrammering zette het museum in op inclusiviteit en het aantrekken van een breder en meer divers publiek. Uit ons publieksonderzoek is gebleken dat we een stijging hebben gerealiseerd in het aantrekken van een jonger publiek: 21% van de bezoekers viel binnen de leeftijdscategorie 18-30 jaar of 31-40 jaar. Het gemiddelde percentage binnen de leeftijdscategorie 18-40 jaar (excl. onderwijsgroepen) ligt bij het TextielMuseum normaliter rond de 7,5%. Dit is een opvallende stijging.

Design: Bauhaus | Modern Textiel in Nederland (mei 2019 - november 2019)

In 2019 was het 100 jaar geleden dat het Bauhaus, een vooruitstrevende school voor ontwerpers, kunstenaars en architecten, in Duitsland is opgericht. De moderne ontwerpovvattingen van de opleiding laten hun sporen ook in de Nederlandse textielvormgeving achter. De tentoonstelling nam de bezoeker mee in de wereld van het weefatelier van het Bauhaus, waar ook enkele Nederlandse weefsters werkten. Het gedachtegoed van het Bauhaus is nog steeds springlevend; anno nu laten kunstenaars zich er nog steeds door inspireren. Vier hedendaagse kunstenaars maakten in opdracht van het TextielMuseum bijzonder werk gerelateerd aan het Bauhaus. De werken waren onderdeel van de tentoonstelling Bauhaus&. De tentoonstelling werd vormgegeven in Bauhausstijl door ruimtelijk ontwerper Harm Rensink. Bij de tentoonstelling is een publicatie verschenen die wegens succes een tweede druk kende.

Op het Bauhaus ontstonden functionele textielontwerpen met abstracte patronen, die voortkwamen uit de techniek van het weven. Geen figuratieve voorstellingen, maar lijnen en blokken in fraaie structuren en kleuren. Tijdens de tentoonstelling lanceerden we een interactieve applicatie die de bezoeker deze basisprincipes van het Bauhaus laat ervaren. Geïnspireerd door het werk van de meesters van het Bauhaus, die in de tentoonstelling te zien waren, kon de bezoeker op een touchscreen zijn eigen textielontwerp maken. Deze applicatie heeft inmiddels een vaste plek gevonden in de vaste opstelling: De Wollendekenfabriek.

Mode: The Art of Lace (november 2019 - mei 2020)

De internationaal georiënteerde tentoonstelling 'The Art of Lace' wierp een nieuw licht op de hedendaagse toepassingen van mechanisch kant door modeontwerpers. Mechanisch kant, geïnspireerd op handgemaakt kant, combineert traditie met innovatie. De mechanische productiemethode, in tegenstelling tot het handwerk, maakt een oneindig aantal kleuren, texturen en motieven mogelijk: transparant, ondoorzichtig en zelfs driedimensionaal. De schijnbare breekbaarheid van kant is een illusie: de geweven textuur maakt de stof onverwoestbaar. Door deze veelzijdigheid is mechanisch kant een inspiratie voor vele modehuizen.

Aan de hand van zestig jurken uit haute-couture en prêt-à-porter modeshows, onthulde de tentoonstelling kant als een materiaal dat modehuizen aan het denken zet. 'The Art of Lace' liet zien hoe kant transformeert tot een haute-couture kledingstuk, soms is het nauwelijks nog herkenbaar als het oorspronkelijke materiaal.

De tentoonstelling toont een selectie uitzonderlijke stukken uit veertien modehuizen: Chanel, Christian Dior, Maison Margiela, Jean Paul Gaultier, Louis Vuitton, Alberta Ferretti, Yiqing Yin en de Nederlandse ontwerper Iris van Herpen. De silhouetten waren afkomstig van catwalk-shows van de afgelopen vijf jaar.

Daarnaast tonen we video's van het maakproces van het materiaal, van catwalkshows en bij nagenoeg alle stukken zijn samples te zien van het kant dat in de jurken is gebruikt. De samples belichten ook het werk van de kantfabrikanten. De bezoekers krijgen zo een kijkje in de keuken en inzicht in de fabrieksgeheimen die meestal niet worden gedeeld. Ze kunnen het complexe materiaal voelen en van dichtbij bekijken, niet alleen in de uiteindelijke vorm die het heeft gekregen als kledingstuk.

De tentoonstelling is samengesteld voor 'Cité de la dentelle et de la mode' in Calais en was daar te zien tot januari 2019.

Kunst: Black & White (maart 2019 - maart 2020)

Kleuren kennen van oudsher een eigen symboliek. Wereldwijd kan er een verschil in betekenis zijn en ook de tijd heeft invloed op de duiding ervan. Wit en zwart zijn eigenlijk geen kleuren. Wit is licht en zwart is het gebrek aan licht. Zwart en wit worden beiden geassocieerd met rituelen en essentiële vragen omtrent menszijn, leven en dood. De collectie van het TextielMuseum bevat een rijke schat aan beeldende kunst en design die de symbolische waarde van zwart en wit aftast: van Marinus Boezem tot Bart Hess.

Eind 2019 werd de tentoonstelling aangevuld met een Djellaba van de vader van Jeugdjournaal presentator Youssef Abjj. In een film, gemaakt door Museum TV, vertelt Youssef de betekenis van dit stuk voor zijn vader en voor hem zelf. De film is vertoond in het museum, naast het object, op Omroep Brabant en op de kanalen van Museum TV.

Design: Chris Lebeau - Flora en Fauna (december 2018 - januari 2020)

Van pauwen tot ibissen, van paardenbloem tot esdoorn: in de tentoonstelling 'Chris Lebeau | Flora en Fauna' beleefden bezoekers de planten- en dierenwereld zoals sierkunstenaar Chris Lebeau (1878-1945) deze nauwkeurig naar zijn hand zette. Met de natuur als inspiratiebron ontwierp hij fraaie en vernieuwende patronen in de stijl van de art nouveau. Een grote verscheidenheid aan natuurmotieven wist hij te vangen in mooi gestileerde ontwerpen voor damast, batik en trijp stoffen. De tentoonstelling vond plaats in de grote damastvitrine in de damastweverij.

Erfgoed: herinrichting De Wollendekenfabriek

In 2019 is een herinrichting van de vaste opstelling De Wollendekenfabriek gerealiseerd. Het concept van het industriële proces van het maken van een wollendeken is in stand gehouden. Er zijn interactieve elementen toegevoegd aan de tentoonstelling (zoals een weefapplicatie, zelf kaarden en twijnen, ervaren hoe de overbrenging van een stoommachine in zijn werk gaat etc.) die de tentoonstelling geschikter maken voor families en voor het zelf bezoeken (ook zonder rondleiding) van de tentoonstelling.

Publicaties

In 2019 verscheen een publicatie (2 drukken) bij de tentoonstelling 'Bauhaus&' door conservator Caroline Boot die een overzicht geeft van de belangrijkste thema's en objecten uit de gelijknamige tentoonstelling.

Ook werd er een brochure uitgebracht over het Mommerscomplex, waar het TextielMuseum is gevestigd. Deze uitgave vertelt het verhaal van de oprichting van het textielbedrijf van Christiaan Mommers, de diverse aan- en verbouwingen, de industrialisering van de textielindustrie in Tilburg, de

teloorgang en de herbestemming tot museum. De brochure zal te koop zijn in de museumwinkel en bij de entreebalie.

In 2019 startten de voorbereidingen van een grote damastpublicatie. Caroline Boot zal in deze publicatie een overzicht van de topstukken uit de bijzondere damastcollectie van het museum geven, voorzien van veel beeldmateriaal. Deze publicatie zal verschijnen in maart 2020 tijdens een overzichtstentoonstelling van de topstukken uit de damastcollectie van het TextielMuseum.

Samenwerking

Rijksmuseum

Het TextielMuseum en het Rijksmuseum slaan de handen ineen zodat om de zorg voor het nationale erfgoed gezamenlijk aan te pakken. Zo hebben we in 2019 circa. 150 servetten uit de damastcollectie van het Rijksmuseum gewassen in onze Damastwasserij. Hiervoor hebben we samen met één van de textielrestauratoren van het Rijksmuseum onderzoek gedaan naar hoe het eeuwenoude kwetsbare damast het beste gewassen kan worden. Tijdens dit proces zijn er testen gedaan met speciale zeepsoorten en is bekeken hoe de resultaten uitvielen bij zowel het hand- als het machinaal wassen. Dit textiele erfgoed is tot slot op een verantwoorde wijze gedroogd en gevlakt zodat het schoon en kreukloos weer terug kon gaan naar het Rijksmuseum.

National Silk Museum Huangzhou, China

Met het Nationale Zijdemuseum in China werd een MOU, een memorandum of understanding afgesloten in aanwezigheid van de wethouder van cultuur van gemeente Tilburg. Het museum behoort tot de grootste en meest invloedrijke Chinese musea en beschikt over een topcollectie op het gebied van zijde. Naast een moderne goed geoutilleerde restauratie werkplaats beschikt het museum over indrukwekkende onderzoeksfaciliteiten. In 2020 zal het TextielMuseum als start van de samenwerking bijdragen aan een drie-weekse cursus over textiel.

National Museum Hermitage/St Petersburg

Op uitnodiging van het Nederlands Consulaat in St. Petersburg levert het TextielMuseum al enige jaren een bijdrage aan de culturele uitwisseling met Rusland in de vorm van lezingen en kennisuitwisselingen, klankbordsessie en jureringen. Het gaat daarbij naast St. Petersburg om Moskou, Kolomna en Kazan. In samenwerking met de Hermitage is in 2019 een start gemaakt met een collectieopdracht van een Nederlandse kunstenaar Koen Taselaar ten behoeve van de St. Hermitage als start van een uitwisseling van Nederlandse kunstenaars met Rusland.

De bestuurder van het TextielMuseum maakt deel uit van de advisory board van CHAT, het Centre of Heritage Arts and Textiles.

Museumweek en Open Monumentendag

In 2019 deed het museum mee met de Museumweek (gratis entree, speciale activiteiten) en Open Monumentendag (gratis entree, speciale activiteiten). De Museumweek stond in het teken van 'Ons echte goud'. Het werk 'Mask' van Bertjan Pot werd in 2019 uitgelicht als het pronkstuk van het TextielMuseum. Verder waren er diverse gratis workshops, een speurtocht en rondleidingen van medewerkers achter de schermen (depots, kantoren, technische dienst). Tijdens het weekend van de museumweek (13 en 14 april) bezochten 564 mensen het museum.

Ook tijdens de Open Monumentendag waren er diverse gratis activiteiten zoals een stoommachine maken, lezingen over het historische gebouw en rondleidingen. Het thema van 2019 was Plekken van Plezier. Tijdens de Open Monumentendag van 15 september bezochten 418 mensen het museum.

Collectie

Collectieopdrachten en verwervingen

Voor de collectieopdrachten (mogelijk gemaakt door het Mondriaan Fonds) van 2018-2019 in het TextielLab, zijn vier kunstenaars uitgenodigd: Krijn de Koning, Saskia Noor van Imhoff, Marijn van Kreijl en Koen Taselaar. Zij maakten werk met als thema 'Inspired by Bauhaus'. In 2019 is het 100 jaar geleden dat het Bauhaus in Weimar werd opgericht. Veel exposities zijn hier aan gewijd, waaronder ook een presentatie in het TextielMuseum. De op één na grootste in Nederland (na Boijmans van Beuningen). Het werk van deze kunstenaars toont verwantschap met de interesses van het Bauhaus in kleur, structuur en ruimtelijke constructies. Het Bauhaustextiel dient als referentiepunt en een van de eisen aan de kunstenaars is om (een deel van) hun werk in het TextielLab uit te voeren.

Naast deze collectieopdrachten zijn, conform het collectiebeleidsplan, ook reguliere aankopen gedaan op het gebied van beeldende kunst, design, (mode)vormgeving en textieltechniek/bedrijfshistorie. Ook vond uitbreiding van de collectie plaats door middel van schenkingen. Het betreft zowel eigentijdse werken, als retrospectieve, waarbij niet alleen eindproducten worden verzameld, maar ook het maakproces (stalen, ontwerpschetsen).

Totaal 234 verwervingen in 2019:

- Textielvormgeving 192
- Beeldende Kunst 16
- Industrieel Erfgoed 15 objecten / 11 films

Collectiebeleidsplan

In 2019 is er een nieuw collectieplan opgesteld voor de periode 2019-2022. Dit plan is een geüpdatete versie van het collectieplan 2014-2018 met een vooruitblik naar een nieuw collectiebeleidsplan passend bij de vernieuwing van het TextielMuseum. Als de vernieuwing meer vorm krijgt, zal er een compleet nieuw collectiebeleidsplan worden geschreven met de nieuwe invalshoeken: een nieuw collectiegebouw, het maakproces centraal, inclusiviteit en internationalisering.

Textieltechniek in de Collectie Nederland

In 2018 voerde het TextielMuseum in het kader van het Collectieplan 2014-2018 een waardering uit van de deelcollectie textieltechniek, onderdeel van de collectie Industrieel Erfgoed. In 2019 werd dit project afgerond middels een overzicht van deze deelcollectie, in relatie tot andere textieltechniekcollecties en een lijst met mogelijk af te stoten werken. In 2020 zal het project vervolgd worden met het realiseren van de afstotingen volgens de LAMO (Leidraad Afstoting Museale Objecten).

Bibliotheek

De bibliotheek heeft in 2019 ruim 5.000 bezoekers ontvangen. 1.905 bezoekers daarvan kregen een rondleiding door de bibliotheek of bij de Textielwarenkast. Bezoekers waren onder andere op zoek naar informatie over de Tilburgse textielindustrie en Tilburgse fabrieken als 3 Suisses, Eras en Verschuuren-Piron.

Verschillende middelbare scholieren zochten informatie over ecologisch textiel. Een echtpaar bekeek in stalenboeken de oorspronkelijke De Ploeg bekleding van hun bank. Studenten van de Design Academy Eindhoven zochten informatie voor de Textile Minor die ze deels in het TextielLab hebben uitgewerkt. 85 eerstejaars studenten Kunstgeschiedenis van de Universiteit Utrecht luisterden naar

een presentatie over stalenboeken in de bibliotheek. Daarnaast gebruikten stagiaires, rondleiders, vrijwilligers en medewerkers van het TextielMuseum de bibliotheek ruim 100 keer. Via telefoon en e-mail werden meer dan 170 vragen beantwoord.

In 2019 zijn de plaatsingslijsten van archiefcollecties van Nederlandse textielontwerpers die aan het Bauhaus hebben gewerkt, gecontroleerd of beschreven door vrijwilliger Marcia Zaaijer. Het zijn de archiefcollecties van Kitty van der Mijll Dekker, Lisbeth Oestreicher en Greten Neter-Kähler. In het archief van Lisbeth Oesteicher vonden we acht vellen kwetsbaar transparant papier met aantekeningen van haar lessen bij Paul Klee aan het Bauhaus in 1926. De transparanten zijn in 2019 gerestaureerd, zodat we dit bijzondere materiaal nog lang kunnen bewaren.

Lezingen/presentaties

In 2019 hebben medewerkers van het TextielMuseum de volgende lezingen/presentaties gegeven:

- Jantiene van Elk (bibliothecaris): Making textiles: intangible heritage in the TextielMuseum | TextielLab
International Conference: Intangible Cultural Heritage, Museums and Innovation
5 en 6 februari, Aubusson, Frankrijk
- Jantiene van Elk (bibliothecaris): TextielLab: Keeping Textile Craftsmanship and Knowledge of Textile Techniques Alive
Gewina Woudschoten Conference 8, Towards a History of Knowledge
21-22 juni 2019, Woudschoten
- Jantiene van Elk (bibliothecaris): Ambacht en digitale machines: immaterieel erfgoed in het TextielMuseum
Conferentie Immaterieel Erfgoed Verzamelen
11 okt 2019, LochHal Tilburg
- Jantiene van Elk (bibliothecaris) & Suzan Rüsseler (conservator): Poster: Textile Printing and Dyeing : Collection and Research by Artists and Designers in the TextielMuseum (samen met conservator Suzan Rüsseler)
DHA38 - Dyes in History and Archaeology
7 en 8 november in Amsterdam
- Caroline Boot (conservator): Bauhaus Textiel i.s.m. het Museumtijdschrift. 5 Lezingen op diverse data in september en oktober 2019. TextielMuseum.

Educatie

De belangrijkste speerpunten voor het TextielMuseum zijn het onderzoekend leren en het uitwisselen en overdragen van kennis en expertise rondom textiel. In 2019 bleven we educatie breed inzetten in alle facetten van het museum en het TextielLab. Leerlingen, studenten en geïnteresseerden konden terecht in de TextielStudio's, de werkplaats, de bibliotheek, de tentoonstellingen, de collectie en bij de medewerkers van het museum en het Lab. Daarnaast is het concept voor een nieuw te ontwikkelen Meemaaklab verder uitgewerkt:

MeemaakLab

In 2019 hebben we de opzet van het nieuwe MeemaakLab uitgewerkt ter voorbereiding voor fondsen aanvragen om dit project de komende jaren te kunnen realiseren. Het Meemaaklab is een afgeleide van het lab voor professionals. Hier maken bezoekers van alle leeftijden op een speelse

manier kennis met de ongekende mogelijkheden van textiel. Hierdoor kunnen wij onze ambities op het gebied van talentontwikkeling breder trekken door ons, naast de professionals, te richten op talentontwikkeling bij bezoekers en leerlingen.

Het Meemaaklab wordt een plek voor bezoekers en leerlingen (PO & VO) om onder begeleiding van een professional te kunnen 'tinkeren' met textiel aan de hand van hedendaagse uitdagingen: duurzaamheid, innovatie, technologie en personalisatie. De activiteiten zullen regelmatig wisselen om het aanbod spannend en verassend te houden en hiermee herhaalbezoek te stimuleren. Hierbij denken we over grenzen heen en combineren we verschillende disciplines: kunst, design, architectuur en techniek. Met deze opzet bieden wij een bredere context. Vaardigheden, kennis en oplossingen beperken zich niet tot afzonderlijke hokjes: historische context, ambacht, het ontwerpen van creatieve oplossingen voor hedendaagse vraagstukken als duurzaamheid/milieu, innovatie, producten op maat en het werken met de nieuwste technieken gaan hand in hand. Het programma van het TextielMuseum | MeeMaakLab is gericht op leren en ontdekken in samenhang en in context. Hierbij staan drie thema's centraal: ambacht, ontwerp en innovatie & techniek.

Recreatieve bezoekers

De educatieve programma's voor recreatieve bezoekers werden in verschillende vormen aangeboden: workshops op zondag (jongeren en volwassenen), inloopworkshops voor de spontane bezoeker en masterclasses voor (semi)professionals onder leiding van experts en ontwerpers uit het werkveld. Het programma was divers en voor verschillende doelgroepen.

Waar mogelijk werden educatieve activiteiten of programma's gekoppeld aan de thematiek van de tentoonstellingen. In 2019 werden er meerdere keren per dag vaste minirondleidingen aangeboden. Deze zijn gericht op de individuele bezoeker. De bezoekers ontdekten tijdens de rondleiding het verhaal van het TextielMuseum, de DamastWeverij, de Wollendekenfabriek en het TextielLab. De wisseltentoonstellingen waren op eigen gelegenheid (of met een geboekte betaalde rondleiding) te bezoeken.

Educatief aanbod

Masterclasses - in de thematiek van de lopende tentoonstelling

De bezoeker doet ervaring op met uiteenlopende textieltechnieken onder leiding van experts. De technieken worden op een simpele manier uitgelegd, er wordt geoefend en aan het eind van de dag zijn proeven gemaakt en kan het instructiemateriaal mee naar huis worden genomen. De masterclasses zijn een opstapje om zelf aan de slag te gaan. Naast techniek is er aandacht voor de herkomst en gebruik van textiel. Basis textielkennis is gewenst, maar niet noodzakelijk.

Masterclasses 2019 (totaal aantal deelnemers: 86)

- Madeleen Dijkman - Print & Repeat
- Hermine van Dijk - Drawing with threads (2x)
- Adrianus Kundert - Building with textiles,
- Hermine van Dijk - Weven en dubbelweven (2x)
- Hyunjee Jung - Flattened Objects and Space
- Jessica den Hartog - Recolored

Gratis minirondleidingen (6 dagen per week, 3 keer per dag)

Onze rondleiders namen dagelijks individuele bezoekers mee op tour langs de highlights van het museum en lab.

Workshops op Zondag (twee keer per maand)

Op de 1ste en 3de zondag van iedere maand bood het museum *Workshops op Zondag* aan onder leiding van museumdocenten. De workshops sloten aan bij de thematiek van de tentoonstelling en waren geschikt voor jongeren en volwassenen.

Workshops 2019 (totaal aantal deelnemers: 280)

- Indigo Imprints (2x)
- Turkish Red (3x)
- Stitched Fragments (2x)
- Story Bowl (3x)
- Borduren op z'n bauhaus (3x)
- theatraal bauhaus (2x)
- Vorkurs Drucke (2x)
- Mini Gobelin (2x)
- Zeefdrukken met kant als basis
- Borduren + soluvlies = kant

ProefLab (dagelijks / permanent)

De hele dag door zijn families en andere bezoekers met kinderen welkom in het ProefLab waar zijn onderzoek konden naar de kunstwerken op zaal en iets bijzonders konden maken.

KunstKudde (laatste zaterdag van de maand)

Voor kinderen tussen de 6 en 12 jaar oud organiseerde het museum op zaterdagmiddagen van 14:00u tot 16:00u de *KunstKudde*. Iedere maand was er iets nieuws te beleven en worden kinderen in groepen door het museum geleid. Ze onderzochten de werkwijze van kunstenaars en deden inspiratie op in de tentoonstelling en in het Lab. Na de rondleiding gingen ze creatief aan de slag met het maken van een kunstwerk gebaseerd op technieken uit het museum.

Rondleidingen op aanvraag door het museum of wisseltentoonstellingen (betaald)

Aanbod voor families en kinderen bij zelfstandig bezoek aan het museum: museum in een tasje aangeboden voor € 2,50 en het museumdobbelspel (nieuw), aangeboden voor € 1,-.

Onderwijs

We boden onderwijsprogramma's voor alle onderwijsniveaus (PO, VO, MBO, HBO) aan rondom textiel, vormgeving, materialen, techniek en historie. Het ontdekken en ontwikkelen van eigen interesses, vaardigheden, inspiratie en talent in bij alle programma's het uitgangspunt.

In totaal bezochten 10488 leerlingen het museum in 2019:

- 3874 leerlingen Primair Onderwijs
- 2331 leerlingen Voortgezet onderwijs
- 2035 leerlingen MBO
- 2248 leerlingen HBO/WO

Primair onderwijs

Voor veel kinderen is een bezoek aan het TextielMuseum een eerste kennismaking met de totstandkoming van textiel. Met weven, breien, borduren, tuften, laseren, passement en de hedendaagse technieken en machines waarop alle soorten draden worden omgetoverd tot textiele voorwerpen en kunst.

Speciaal voor de leerlingen van het basisonderwijs heeft het TextielMuseum een aantal afwisselende programma's ontwikkeld. Een bezoek aan het museum bestond voor hen uit een rondleiding en een

workshop. Alle programma's duurden anderhalf uur. Een deel van het aanbod was speciaal voor de onderbouw, een ander deel is met name voor de bovenbouw interessant.

De programma's in 2019 waren: Museumschatjes (onder- en middenbouw), Draai mee! (onderbouw, Sashiko (midden- en bovenbouw), De Museumfabriek (bovenbouw) en Workshop Viltten (midden- en bovenbouw).

Voortgezet onderwijs

Het TextielMuseum heeft voor de groep scholieren van het voortgezet onderwijs een mooi educatief aanbod aan workshops en rondleidingen ontwikkeld, die paste binnen hun belevingswereld en leidde tot verrassende reacties en enthousiaste deelname.

De programma's in 2019 waren: Rondleiding TextielLab, Rondleiding Industrialisatie, Rondleiding van Vezel tot stof en rondleidingen in de tijdelijke tentoonstellingen.

MBO & HBO

Naast de meerdaagse programma's voor MBO's & HBO's met specialistische mode- en textielafdelingen (toegelicht onder TextielLab opleidingen) verzorgden we diverse rondleidingen en workshops Textielwarenkast, Mouleren, weven en breien voor studenten van alle geïnteresseerden opleidingen MBO en HBO.

Publieksbegeleiding

In 2019 is de beveiligingsorganisatie van het museum verder geprofessionaliseerd door het aanstellen van 2 beveiligers. Hierdoor is er altijd een gediplomeerde beveiligers op de museumvloer aanwezig. Dit is van belang voor de veiligheid van mensen en collectie in het museum alsook voor het verkrijgen van (inter-)nationale bruiklenen, waar soms strenge eisen worden gesteld.

Horeca & verhuur

De horeca en verhuur heeft een zeer goed jaar gedraaid, mede dankzij de hoge bezoekersaantallen. Het bezoekerspercentage van de Horeca is regelmatig boven de 100%, dit betekent of dat elke bezoeker gebruik maakt van de horeca en/of bezoekers meerdere malen gebruik maken van het café.

TextielLab

Design Studio

Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de nieuwe bezoekersactiviteit midden in het TextielLab; de Design Studio. De Studio krijgt een structurele plek vooraan in het Lab. In de eerste helft van 2019 is het projectplan van Design Studio opgesteld en zijn alle partijen geselecteerd met wie we dit project vormgeven: Bert-Jan Pot ontwierp de sjaal en de sokken, Vruchtvlies ontwierp de visuele identiteit en applicatie en Kaleido Collective selecteerden we voor de fysieke ruimte.

Tijdens de activiteit verkent de bezoeker de wereld van een topontwerper –voor de eerste editie Bert-Jan Pot -, die je uitnodigt aan de slag te gaan met een set ontwerpprincipes. Vervolgens bepaal je in de ontwerpruimte je design door te spelen met kleuren en structuren. Je vertaalt je ideeën naar een digitaal ontwerp op een van de werkstations. Je kunt zelfs je eigen tekst in het ontwerp verwerken. Het ontwerp wordt verstuurd naar de computergestuurde breimachines, die live een volledig paar sokken of een sjaal bij elkaar breit.

Speciaal voor de Design Studio kochten we in 2019 een computergestuurde sokkenbreimachine van de Italiaanse machinebouwer Santoni. Het breiteam heeft heel het jaar nodig gehad om deze nieuwe machine te leren kennen en de sokken & sjaal samen met Bert-Jan Pot te ontwikkelen.

Het wordt een unieke ervaring voor de bezoeker om hier met hun neus bovenop te staan. We hebben met deze nieuwe activiteit ons vizier gericht op de toekomst van fashion: fashion on demand, produceren zonder restafval en gebruik van duurzame garens omdat dit past bij de strategische koers van het TextielMuseum. We kregen naast het prijzengeld van de BankGiro Loterij ook in het najaar van 2019 een toezegging van Fonds 21 voor 50.000,- voor de ontwikkeling van een educatief programma rondom de Design Studio. De lancering voor pers en influencers en een opening voor partners & het museumpubliek zal medio september 2020 plaatsvinden.

Fysieke aanpassingen TextielLab

De voorbereiding op weg naar het vernieuwde TextielLab is in volle gang. Om het Lab een neutraler en authentiekere werkplaats uitstraling te geven, is het groene meubilair verwijderd en vervangen door een neutraler lichtgrijs op maat gemaakt werkmeubilair. Om de Design Studio een fysieke plek te geven in het TextielLab, zijn een aantal machines verplaatst. In de passement afdeling zijn de machines opnieuw gerangschikt. Daarnaast is er een presentatiebord geplaatst ter inspiratie voor de bezoekers en professionele makers. In december 2019 werd de tuft afdeling verhuisd naar de hoogbouw, tegenover de passement afdeling, waarmee het Centre of Crafts is gecreëerd. Voor het borduren en laseren zijn de voorbereidingen getroffen om in januari 2020 te verhuizen naar achter in het TextielLab. In dezelfde ruimte is een nieuwe plek gecreëerd voor de grijpgarens. Op die plek zullen we ook het verhaal vertellen over het gebruik van duurzame materialen in het TextielLab. Voor de technieken breien en weven zijn de presentatiekasten vernieuwd; hier worden nu fysieke stalen, tekstuele informatie en film- en/of fotomateriaal bij elkaar gebundeld in één kast.

Projecten werkplaats

Nationaal

In 2019 werkten we samen met veel Nederlandse kunstenaars en ontwerpers. Zo kregen we de kans om te werken met de gerenommeerde kunstenaar Bob Bonies, die in opdracht van de Rotterdamse Galerie Vivid drie verschillende wandkleden liet weven in felle primaire kleurvlakken. De garens die

gebruikt werden voor deze abstracte werken werden in de eigen ververij geleverd. Het resultaat was te zien op de Fine Art & Design fair in Cologna en op de Design Miami beurs.

Voor het vernieuwde Museum De Lakenhal ontwikkelde textiel ontwerpster Aleksandra Gaca en grafisch ontwerpster Ankie Stoutjesdijk in opdracht van het museum resp. wandbespanningen (Gaca) en een groot wandkleed (Stoutjesdijk). De wandbespanningen zijn geïnspireerd op het werk van Theo van Doesburg, die honderd jaar geleden vanuit Leiden het beroemde, internationale tijdschrift De Stijl oprichtte. Gaca herinterpreteerde het ritme van de compositie en voerde deze uit als een damast. Het ontwerpproces van dit textiel zal getoond worden op de Salone del Mobile in Milaan in 2020. Het grote wandkleed dat Stoutjesdijk ontwierp is sinds de heropening van De Lakenhal een blikvanger in de nieuwe inkomhal; de hele geschiedenis van de Lakenhal is erop zichtbaar.

Ook Koen Taselaar maakte opnieuw vrij werk voor de kunstbeurs Art Rotterdam. Dit is zijn tweede serie eigen textiel werk sinds zijn collectieopdracht in 2018.

Beeldend kunstenaar Catharina van de Ven ontwierp een nieuw kleurrijk tuftwerk dat een vervolg is op haar eerdere werk 'Luxuria 99' dat te zien was op Art Basel Miami en kunstenaar Lisan Freijzen ontwierp een nieuw tuft kleed met de titel 'Klaverblad' dat te zien zal zijn tijdens de Salone del Mobile in Milaan. Joost van Wijmen werkte met de computergestuurde borduurmachines verder aan zijn serie 'geborduurd litteken'; een deel van deze werken was in 2019 te zien in het TextielMuseum.

Internationaal

Afgelopen jaar kwamen er ook weer internationale kunstenaars vanuit de hele wereld naar het TextielLab voor een werkperiode. Kusta Saaksi ontwierp voor het Europegebouw in Brussel een enorm groot kleurrijk textielkunstwerk. Het resultaat zal in 2020 te zien zijn in het TextielMuseum.

Mercedes Azpilicueta werkte in opdracht van het Brabantse Van Abbemuseum aan twee wandkleden voor een installatie die te zien was in de tentoonstelling "Positions #5: Telling Untold Stories". De wandkleden zijn opgebouwd als een collage van tekeningen, schilderijen en fotomateriaal.

De Noorse kunstenaar Kari Dyrdal ontwikkelde voor museum Sèvres in Parijs 24 wandkleden die gepresenteerd werden tijdens de tentoonstelling 'Forces de la Nature'.

Voor het Stedelijk Museum in Amsterdam werkte Mexico's grootste hedendaagse kunstenaar, Carlos Amorales, aan zestig textiele panelen voor zijn solo tentoonstelling in Nederland. Het werk draagt de titel 'Orgy of Narcissus' waarmee hij het verhaal vertelt van een held die gevangen lijkt in een narcistische orgie met klonen van zichzelf.

De Vlaamse beeldend kunstenaar Alexandra Crouwers maakte voor het Museum Vleeshuis in Antwerpen een serie wandkleden die teruggrijpen op 16e eeuwse wandtapijten. De kunstenaar werkt samen met de Belgische auteur Jeroen Olyslaegers en de tapijten dragen de titel "Wildevrouw".

De jonge Belgische kunstenaar Bram van Breda werkte een periode in Gastatelier Leo XIII nabij het TextielMuseum. Breda verdiepte zich in de geschiedenis van Tilburg en ontwierp een groot wandkleed welke onderdeel was van een grotere installatie van verroeste rioolbuizen, stoeptegels, balletjes van leem uit Moerenburg en roze tapijten van de kermis. De kunstenaar Naseem Darbey ontwikkelde samen met onze passement & tuft experts 3D textiel sculpturen die de kijker mocht betreden. Het werk is vooral op social media veel terug te zien en in haar persoonlijke blog "Artist of the Month".

Jong talent

Het nog jonge ontwerpersduo Alissa+Nienke ontwikkelde in samenwerking met het TextielLab een interactief zonneneringsysteem voor het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in Den Haag. Dit bijzondere werk kenmerkt zich door beweeglijke elementen die tot stand worden gebracht door innovatieve robotica gecombineerd met het textiel.

Yamuna Forzani studeerde in 2016 af aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunst in Den Haag. Forzani positioneert zichzelf als een activist voor de LGBTQ-gemeenschap. Al in 2016 werkte ze in het Lab als geselecteerde individuele student en maakt ze gebruik van de rondbreitechniek. Van de gebreide stof maakt ze kledingstukken die ze afgelopen jaar toonde ze op de Amsterdam Fashion Week. Eind 2019 is een werk van Yamuna Forzani aangekocht voor onze eigen museumcollectie.

Suzanne Oude Hengel, ook werkzaam als technisch medewerker breien in het Lab, ontwikkelde samen met compagnon Milou Voorwinden experimentele breistructuren op de nieuwste Stoll ADF breimachine van het TextielLab. De resultaten waren te zien tijdens de Spinexpo in Parijs (een garenbeurs).

Het ontwerperscollectief We are out of office ontwierp een gebreide 'clubscarf' die zij verkopen via hun social media kanalen. Na een succesvolle kickstart campagne produceerden ze afgelopen jaar de eerste 50 stuks in het Lab.

Grafisch bureau Wild Animals maakten prachtige aquarellen van dieren die ze samen met het Lab team om hebben gezet in bijzonder exclusieve textielen.

De Finse Kasia Gorniak is een multidisciplinair kunstenaar, die in 2016 haar Master in Art & Design behaalde bij Aalto University in Helsinki. Ze maakte in het Lab gebreide werken die geïnspireerd zijn op de drager waarin ze elementen van dans, choreografie en improvisatie combineert.

Geselecteerde afstudeerders technieken weven & breien

Ieder jaar selecteren we zes nationaal & internationale toptalenten om hun afstudeerwerk in het Lab te ontwikkelen met de computergestuurde weef & brei techniek. Daarnaast werken er diversen studenten van (internationale) vakopleidingen met de technieken borduren, laseren, tuften en passement.

Hieronder volgt een greep uit de geselecteerde projecten.

Rashmi Bidasaria studeert Product Design (MA) aan Royal College of Art in Londen, daarvoor deed ze een Bachelor in Architectuur. Voor haar afstudeerproject laat ze zich inspireren door haar Indiase roots. Haar werk gaat over de typisch Indiase block print-techniek; ze neemt de lichaamsbewegingen van ambachtslieden op, en zet deze om in computergestuurde borduurmotieven op een zelf ontwikkelde geweven stof.

Floor Skrabanja studeert aan de Design Academy Eindhoven (BA) en werd geselecteerd om haar 3D gebreide stoel uit te werken in het TextielLab. Floor liep stage bij Jongeriuslab, Envisions, Simone Post en Aliki van der Kruijs waardoor ze al veel kennis had van textiel technieken. Ze ontwikkelde een 'op vorm en naadloos' gebreed meubelhoes waarbij er geen afval ontstaat in productie én die weer gemakkelijk te recycleren is. Haar producten waren te zien tijdens de Dutch Design Week en Object Rotterdam 2020.

Elsie So studeerde af aan de Glasgow School of Arts (BA) en door haar stage in het TextielLab en haar focus tijdens haar studie op het breien had ze al veel kennis over deze complexe techniek. Emma Terweduwe studeert aan de KASK School of Arts in Gent richting Textiel Ontwerp. Ze deed in

het Lab onderzoek naar het weven in meerdere lagen. Door gebruik te maken van dubbele en driedubbel weefsels creëerde ze stoffen met verschillende eigenschappen.

Antonella Valerio liep tijdens haar afstudeerjaar aan de Académie Royale des Beaux-Arts in Brussel stage bij het Nederlands bedrijf Vlisco. In het TextielLab deed ze onderzoek naar innovatieve manieren om afval te recyclen/ upcyclen uit de textielindustrie. Ze gebruikte de kennis en kunde van Lab om dit in een semi-industriële omgeving uit te zoeken.

Opleidingen

Ook in 2019 kwamen weer veel opleidingen met hun studenten (in groep) werken met de mensen & machines van het Lab. Met o.a. de minor Design Academy Eindhoven, textiel minor AMFI, bachelors en masters LUCA Arts, het ROC Tilburg en de opleiding Sint Lucas - Creatief Vakman in Boxtel continueerden we de samenwerking in de vorm van een intensief educatief programma. Daarnaast gingen we in gesprek met onze bestaande contacten van HBO en MBO vakopleidingen om de samenwerking te intensiveren en het maximale uit de educatieve programma's te halen. Ook met academies die nog niet eerder in het TextielLab hebben gewerkt werd gesproken over toekomstige samenwerkingen in de vorm van educatieve programma's. In het museum was de presentatie 'Reframing Textiles - DAE minor' te zien. In deze expo stond het werk van de 16 DAE studenten die deze textiel minor volgden centraal. Over deze minor textiel is in opdracht van ons ook een korte film gemaakt over talentontwikkeling in het TextielLab.

Eigen onderzoek

In het Lab doen we ook eigen onderzoek. Tijd en ruimte bieden aan experiment, kennisverdieping en innovatie is het 'unique selling point' van het TextielLab. Dit betekent dat onze productontwikkelaars in samenwerking met de garenexpert en de wevers zich moeten blijven ontwikkelen om de professionele maker de juiste input te bieden om tot vernieuwende ontwerpen te kunnen komen.

Het afgelopen jaar (en de komende twee jaar) houden we ons bezig met onderzoek naar brandvertragend textiel en garens. Dit doen we zodat we ook op het gebied van brandwerendheid met expertise kunnen reageren en adviseren. Dit jaar zijn we gestart met het definiëren van kaders en richtlijnen voor het FR (Flame Retardant). Uiteindelijk resulteert dit onderzoek in een informatief document voor de productontwikkelaars & professionele makers/ opdrachtgevers en er zullen stalen worden opgenomen in de Sample Studio van het TextielLab.

Naast het onderzoek naar brandvertragende oplossingen in textiel hebben we ook een onderzoekswEEK georganiseerd rondom het werken met een meerkleurige ketting voor onze computergestuurde weefmachines. De kettingdraden van een weefsel vormen het fundament van het geweven materiaal en zijn daarom van grote invloed op de uiteindelijke kwaliteit van de stof. Momenteel zijn er in het TextielLab drie kettingen beschikbaar voor ontwikkeling van geweven stoffen: een witte van biologische katoen, een zwart-witte ketting van brandvertragend Trevira CS garen en een van transparant monofilament. Daarnaast is een aangepaste ketting mogelijk op verzoek. Een meerkleurige ketting is complexer, het weefsel moet op een andere manier worden opgebouwd. Dit vereist een andere werkwijze van de productontwikkelaars en hiervoor is een verdiepende week georganiseerd waarin het team Lab gezamenlijk de mogelijkheden ontdekten. Op die manier kunnen we de professionele maker blijven inspireren met nieuwe ideeën en mogelijkheden.

Sample Studio

Stalen van eigen onderzoek en diverse kunstenaars en ontwerpers gemaakt in het Lab werden dit jaar, met toestemming van de eigenaar, opgenomen in onze Sample Studio van het TextielLab; werk van o.a. kunstenaars als Eylem Aladogan, Mercedes Azpilicueta, Koen Taselaar, Carlos Amoraes, Magali Reus, Marie Schumann en Aleksandra Gaca zijn dit jaar toegevoegd.

Stagiaires

Stagiaires van (internationale) vakopleidingen (HBO & MBO) die in het TextielLab meewerken aan bovenstaande projecten zijn; Eimear Brennan, National College of Art and Design (IE); Anna- Maria Resei, State Academy of Fine Arts Hamburg (DU); Johana Kabickova, Universiteit Groningen (NL); Mira Jasmin Jannentytar Jarvinen, Aalto University (FI); Bettina Marika Blomstedt, Aalto University (FI); Riikka Maria Peltola, Aalto University (FI); Max ten Oever, TU Eindhoven (NL); Eveline van Dael, St. Lucas Boxtel (NL); Luna Remmers, St. Lucas Boxtel (NL); Justin van Esch, VMBO Onderwijscentrum Leijpark, Tilburg (NL); Sam van Gastel, ROC Tilburg (NL); Janne Beelen, St. Lucas Boxtel (NL) en Meilin Oomes, St. Lucas Boxtel (NL).

Aanpassingen & aankopen t.b.v. machinepark TextielLab

We kochten de Santoni sokkenbreimachine t.b.v. onze nieuwe bezoekers activiteit de Design Studio; een kettingboomtransportwagen met lift tbv de zware kettingbomen voor de weefmachines, een nieuwe 1 naalds Brother naaimachine en we reviseerden de 64 modules van de Staubli jacquardkop uit 1999.

Beursbezoeken

We bezochten de ITMA (internationale textielmachine beurs waar machinebouwers van over de gehele wereld, hun nieuwste ontwikkelingen presenteren), de Salone del Mobile in Milaan, de Domotex in Londen en de Dutch Design Week in Eindhoven om onze makers te ontmoeten op het moment dat zij hun resultaat toonden aan 'de markt'. De beurs voor nieuw productdesign Show-up werd bezocht door het team van de TextielShop tbv het inkopen van nieuwe producten voor de winkel.

Nieuwe producten "byTextielMuseum" / Mae Engelgeer

In 2019, het jaar waarin Bauhaus 100 jaar bestond, hebben we de samenwerking opgezocht met textielontwerper Mae Engelgeer. Geïnspireerd door de museumcollectie en het gedachtegoed van het Bauhaus ontwierp Engelgeer een modern assortiment kleurrijk tafelgoed voor 'byTextielMuseum'. De producten kenmerken zich door een grafisch lijnenspel van subtiele kleuren, uitgevoerd in een rijke weefstructuur. Een prachtige, kleurrijke aanvulling op de reeks tafellakens binnen het assortiment van 'byTextielMuseum', die bestond uit grijzen en witten.

Quote Mae Engelgeer: "Ik ontwikkel en experimenteer al jaren in het TextielLab, en voor deze opdracht heb ik de grenzen van de weefmachine opgezocht."

TextielShop

Als de bezoekersaantallen stijgen, stijgt de omzet in de TextielShop ook. De museumbezoeker die iets koopt in de shop doet dit voor gemiddeld € 30,00. Een kwart van de museumbezoekers koopt iets in de Shop; het liefst iets dat gemaakt is in het TextielLab. Van mei - november 2019 hadden we de Bauhaus tentoonstelling in het museum ter gelegenheid van het Bauhaus jubileumjaar. Na de revisie van de Dornier weefmachine uit 1969 hebben we voor deze gelegenheid de iconische Bauhaus theedoek naar ontwerp van Kitty van der Mijll Dekker 'Glasdoek progressieve randen in rood en blauw' opnieuw in productie genomen. Door het stijgende bezoekersaantal hebben we het afgelopen jaar extra personeel moeten inzetten om de TextielShop voldoende te bezetten.

Vernieuwingsprogramma TextielMuseum

Een belangrijk onderdeel van het jaarverslag van het TextielMuseum en het TextielLab betreft de voortgang van de vernieuwing van het TextielMuseum. Eind 2019 is de toekomstvisie van het TextielMuseum 'Museum voor de toekomst, een plek van betekenis' in een fraai vormgegeven tweetalige publicatie gereed gekomen, waarin onze koers voor de komende jaren is vastgelegd. Dit is de start om onze visie en het plan nu actief extern met onze stakeholders en partners te gaan delen, om hen uit te nodigen om samen met ons op gaan trekken om de plannen een stap verder te brengen en te gaan de komende jaren te gaan realiseren.

Een nieuwe plek van betekenis

Het door ontwikkelen van het museum is essentieel en noodzakelijk om een nationaal en internationaal gewaardeerde ontwikkel- en presentatieplek voor kunst, mode en design, gemaakt van textiel, te kunnen blijven en dit met een groter en breder publiek te kunnen delen. De groei van de aanvragen in het TextielLab als de groei van museumbezoekers die we niet kunnen faciliteren, is samen in combinatie met diverse maatschappelijke veranderingen de urgentie om te vernieuwen. We kijken daarbij verder dan ons eigen aanbod. We hebben de ambitie geschetst om samen met partners, makers, de stad en de wijk op het Mommers- en Drögecomplex een nieuwe plek van betekenis te creëren, waar een ieder kan ontdekken, maken, leren en ontmoeten. Het museum wil hierbij de rol van aanjager op zich nemen in het Museumkwartier.

Textiel toen en nu

Tilburg is gevormd door zijn textiele verleden, waarvan de voormalige fabrieksgebouwen in de stad de stille getuigen zijn. Op de plek die ooit het hart van de textielindustrie was, en waar nu twee topmusea in herbestemde voormalige Textielfabrieken zijn gevestigd, willen we het verborgen erfgoed en de verhalen van vroeger nieuw leven inblazen en verbinden met de culturele en innovatieve kracht van hedendaagse makers. Met een vernieuwd museumaanbod gericht op duurzaamheid, innovatie en makerschap, werken we de komende jaren toe naar 100.000 bezoekers en gebruikers. Daarbij willen we het huidige publiek blijvend interesseren, alsook een breder en jonger publiek aanspreken en betrekken bij textiel.

Ontdek wat textiel kan doen

De kern van onze toekomstvisie is dat we zoveel mogelijk mensen willen verwonderen met textiel. Dit is de uitkomst van het merkstrategietraject dat we in het eerste kwartaal van 2019 hebben afgerond, waarbij we zijn begeleid door het bureau N=5. Met een aangescherpte visie, missie en met de slogan "Ontdek wat textiel kan doen" hebben we onze strategische koers verder uitgewerkt. Samen met de doelgroepenstrategie - verbreding, verjonging en herhaalbezoek - stelden we vast dat deze uitkomst vraagt om zowel programmatische vernieuwingen in ons activiteitenaanbod, als in het ontwikkelen van een nieuwe verhaallijn waarbij nieuwe presentaties en aanpassingen in de fysieke inrichting en routing in het museum nodig zijn.

De uitgangspunten zijn op hoofdlijnen gedefinieerd en vastgelegd in de toekomstvisie. We zullen nog meer dan nu het maakproces en de maker centraal stellen. Hiervoor gaan we het TextielLab - de professionele werkplaats van het museum - uitbreiden en vernieuwen om de ideale werk- en leeromgeving voor kunstenaars, ontwerpers en talenten te kunnen blijven en deze verder uit te bouwen. Daarnaast zijn we ook verder in het definiëren van hoe we de bezoeker als maker willen gaan benaderen. Dit krijgt als eerste concreet vorm binnen de Design Studio, waarbij de voorbereidingen in 2019 zijn gestart om in september 2020 te lanceren. Bezoekers kunnen in het hart van het museum, in het TextielLab dan hun eigen knitwear ontwerpen op de computergestuurde

breimachines. Ook heeft het museum de ambitie geformuleerd om een maaklab te ontwikkelen, waar gezinnen en onderwijsklassen zelf kunnen leren over duurzaamheid, bijvoorbeeld door nieuwe producten te maken van recycled textiel. Ook een aantal nieuwe presentaties zijn in hoofdlijnen vastgesteld. Een multi-sensorische presentatie 'De wonderde wereld van textiel' zal bezoekers kennis laten maken met de talloze toepassingen van textiel - zoals innovatieve sneakers of textiele aderen als medische toepassing - en een nieuwe interactieve presentatie 'Maken vroeger' geeft vorm aan de context die de historische textielindustrie biedt.

Makershart van de stad

In 2019 is nauw samengewerkt met de gemeente Tilburg vanuit onze rol als adviseur, waarbij de transformatie van het Mommers- en Drögecomplex tot een creatief makershart, is verkend. Wij hebben geschetst hoe de vernieuwing van het museum de aanjager kan zijn om in samenwerking met partners en de gemeente hier concreet invulling aan te gaan geven. De leegstand van het Drögepand biedt een uitgelezen kans voor geestverwante partners om zich fysiek te vestigen op het terrein. We gaan met deze partners actief samenwerken en ontwikkelen in samenhang nieuw aanbod voor het publiek rondom actuele thema's zoals circulariteit en innovatie. De diversiteit aan partijen zal het complex in zijn gehaal aantrekkelijker en dynamischer maken voor bezoekers, buurtbewoners en professionals. Zo dragen wij actief bij aan ontwikkeling van een nieuwe makershart, die ook invulling geeft aan het beleid van de stad Tilburg als 'stad van makers'. We doen dit op een manier die perfect aansluit bij de oorspronkelijke functie van de textiel fabriek: een plek waar bedrijvigheid, creativiteit en vakmanschap samenkomen.

Ruimtelijke verkenning

De hiervoor genoemde strategische uitgangpunten waren de input voor de ruimtelijke verkenning die we in de eerste helft van 2019 hebben laten uitvoeren door het internationaal gerenommeerde architectenbureau UNStudio. Zij hebben in opdracht van het museum scenario's en schetsen uitgewerkt, gebaseerd op de inhoudelijke en functionele wensen van het museum. Daarnaast is, mede met input van de gemeente Tilburg, ook een visie op het Drögepand, de (openbare) buitenruimte en het leveren van een bijdrage aan de verbetering van stedelijke infrastructuur in onze directe leefomgeving, meegenomen in deze verkenning. Uitgaande dat het museum van de toekomst zich optimaal kan ontwikkelen, ingebed in de ambities van de stad en de kansen en opgaven van de stedelijk ontwikkeling in de wijk Tilburg - Oud Noord.

Dit traject is in opdracht van het museum ondersteund door Bas van der Pol in de rol van kwartiermaker. Bas van der Pol is directeur AiR (Architectuur Instituut Rotterdam) en was afgelopen periode als kwartiermaker betrokken bij de realisatie van de LocHal.

De verkenning leverde concrete schetsen op, waarbij ook de transformatie kansen en strategieën zijn beschreven. De schetsen geven een eerste indruk van hoe het vernieuwde museum en het complex er uit zal kunnen komen te zien en dat fasegewijs gerealiseerd zal kunnen gaan worden. Naast het realiseren van de museale ambities - groei, herinrichting en huisvesting partners - is ook de potentie van het Mommers- en Drögecomplex dat meer opengesteld kan worden naar de omliggende wijk, geschetst. Bijvoorbeeld door het introduceren van daktuinen en pleinen en het doorbreken van de gesloten gevels. Bovendien toont de verkenning van UNStudio de potentie van spraakmakende, verrassende architectonische toevoegingen aan de gebouwen die perfect aansluiten op het nieuwe elan en de ambitie van de stad, in navolging van het succes van de Piushaven en de Spoorzone. Een meer passende, nieuwe herbestemming is volgens ons niet denkbaar.

Samenwerking gemeente Tilburg

De toekomstvisie van het TextielMuseum vraagt om een gezamenlijk optrekken tussen het museum, de gemeente Tilburg en andere inhoudelijke en financiële partners.

In 2019 heeft de gemeente Tilburg twee projectleiders Museumkwartier aangesteld die in opdracht van het college de ambitie, kansen en initiatieven omtrent het Museumkwartier - de wijk Oud Noord grenzend aan het de Noordkant van het spoor in aansluiting op de Spoorzone waar de twee topmusea van Tilburg zich bevinden - hebben verkend. De vernieuwing van het TextielMuseum en de ruimtelijke verkenning is hierin meegenomen. Een gemeentelijke startnotitie is in concept gereed en zal begin 2020 vastgesteld gaan worden. Vervolgens zullen gemeente Tilburg, het TextielMuseum en (potentiele) partners voor vestiging in het Drögepand verder samen optrekken om in 2020 vervolgstappen te kunnen nemen in de concretisering van de plannen, met een realistische businessverkenning en het vaststellen van de verantwoordelijkheden van een ieder.

Samenwerking partners

Eind maart 2019 organiseerden we een klankbordbijeenkomst om met externen te reflecteren op de potentie en kansen van de strategie en de ambities van het vernieuwingsplan TextielMuseum i.r.t. het complex, de wijk en de stad. De groep was samengesteld uit experts, potentiële partners en vrije denkers vanuit het professionele kunstenveld, bedrijfsleven, vakopleidingen en ontwikkelaars stedelijke vernieuwingsprojecten. Het was een inspirerende avond met 28 deelnemers. De uitkomsten en aanbevelingen zijn meegenomen in de toekomstvisie.

Hierop volgend heeft het museum met een aantal potentiële geïnteresseerde partners oriënterende gesprekken gevoerd, betreffende inhoudelijke (en financiële) samenwerking waarbij ook de mogelijke vestiging in het Drögepand is gepolst. De resultaten van deze gesprekken zijn veelbelovend en zijn gepresenteerd aan de gemeente. Voor alle geïnteresseerde toekomstige partners is de aanwezigheid van het museum en het TextielLab een doorslaggevend argument om zich te willen vestigen of om zich meerjarig aan ons te willen gaan verbinden. In 2020 werken we de diverse samenwerkingen verder uit in concrete businessverkenningen, in inhoudelijke programma's en financiële samenwerkingen.

De visie op de wijze hoe het Drögepand ontwikkeld gaat worden, is de verantwoordelijkheid van de gemeente waarbij het Textielmuseum een adviesrol vervuld.

Development

Begin 2019 is een senior development officer geworven en aangesteld om het strategisch development plan te gaan uitrollen. Naast de partnersgesprekken, zijn er het afgelopen jaar ook een aantal succesvolle projectaanvragen gehonoreerd bij diverse fondsen. Het Mondriaan Fonds honoreerde onze aanvraag voor vier collectieopdrachten voor de periode 2020-2021. Fonds 21 bevestigde financieel bij te willen dragen aan de Design Studio om deze ook aan te kunnen gaan bieden aan MBO-studenten. Voor de tentoonstelling van Kiki van Eijck, die in 2020 geprogrammeerd staat, ontvingen we positieve reacties van SCI (Stimuleringsfonds Creatieve Industrie), Prins Bernard Cultuurfonds en Stichting Zabawas.

Daarnaast is een aanvraag om het TextielLab op te nemen als ontwikkelinstelling voorbereid. Deze wordt begin 2020 ingediend voor de cultuurplanperiode 2021-2024 van de rijkssubsidiereregeling culturele Basis Infrastructuur (BIS) evenals de aanvraag voor continuering van de BIS Provincie Noord Brabant. De honorering en continuering hiervan, zal een stevige basis opleveren voor de realisatie van de toekomstvisie.

Maatschappelijk positioneren

Een andere strategisch thema dat in 2019 verder is verkend is de maatschappelijk positie die we als museum willen gaan innemen. Samen met partners en makers, willen we vanuit het nu en met de historie als vertrekpunt, de vervuilende en niet altijd even sociaal rechtvaardige textielindustrie agenderen. Dit willen we gaan doen door overkoepelende thema's als circulariteit, duurzaamheid en inclusiviteit te omarmen. Naast de professionele makers - producenten, kunstenaars en ontwerpers - die onverminderd welkom zijn, willen we ook bezoekers laten ervaren wat het betekent om zelf maker te zijn.

Dit vraagt programmatische aanpassingen en ander werkwijzen. In 2019 hebben we de uitgangspunten bepaald hoe we met alternatieve presentatievormen actueler en flexibeler kunnen gaan werken om een breder samengesteld publiek te betrekken en te bereiken. We kiezen voor een experimenteerperiode voor de lopende programmering 2020-2023 waarin we in de praktijk onderzoeken hoe we de speerpunten en strategie zoals vastgelegd in het visiedocument, kunnen gaan realiseren en doorontwikkelen. Doel hierbij is om meer inzicht te krijgen in wat werkt en niet werkt, uitgaande van onze kerntaken en het primaire proces, zodat dit beheersbaar en overzichtelijk blijft en we deze ook in de toekomst kunnen behouden en implementeren.

Concreet is er afgelopen jaar onder leiding van de afdelingshoofden Museumzaken en Textiellab met een groep medewerkers vanuit de beide afdelingen aangevuld met de coördinator MarCom en de programmamanager in hoofdlijnen een meerjarig programmavoorstel uitgewerkt en vastgesteld. Vanaf 2020 wordt de start gemaakt met deze experimentele wijze van programmeren. De thema's duurzaamheid en kennis & innovatie zijn de inhoudelijke programmalijnen die de presentaties, activiteiten en events op de begane grond voor bezoekers en professionals gaan kleuren. De strategische uitgangspunten hierbij zijn: co-creatie, het tonen en beleven van het maakavontuur, bezoeker wordt maker, bewustwording rondom duurzaamheid, het delen van kennis en het leren en experimenteren in de praktijk.

Inclusiviteit

Ten aanzien van inclusiviteit is afgelopen jaar een werkgroep aan de slag gegaan om te komen tot een concrete aanpak van dit onderwerp. Zoals in onze toekomstvisie beschreven vinden het zeer belangrijk om een brug te slaan naar bevolkingsgroepen die nu weinig betrokken zijn bij het culturele aanbod in ons land.

Voor de museumsector is in 2011 de Code Culturele Diversiteit (CCD) gelanceerd, die in de jaren erna enkele malen is herzien en vernieuwd. De Code richt zich op alle vormen van verschil, zoals gender, beperking, seksuele oriëntatie, religie, sociaaleconomische status, opleidingsniveau en leeftijd. De Code Culturele Diversiteit en Inclusie biedt een kapstok om op het terrein van het Personeel, Publiek, Programma en Partners diversiteitsbeleid te ontwikkelen. Het culturele veld is zelf verantwoordelijk om de Code al dan niet toe te passen maar zowel de Rijksoverheid als de Rijkscultuurfondsen zullen in het kader van subsidieaanvragen navraag doen of de Code wordt gehanteerd en in welke mate. Vanuit het principe 'pas toe of leg uit' zal een organisatie uitleg moeten geven over in welke mate het actief is met de Code.

We zien het als onze verplichting om de code in onze eigen werkwijze door te voeren. Op dit moment bereiken we nog lang niet iedereen. Of, beter gezegd, ons huidige publiek is niet divers genoeg en vormt geen representatieve weerspiegeling van de maatschappij. Dat vinden we jammer, want we geloven er juist in dat textiel van iedereen is en culturen verbindt. We als een openbare instelling die

voor een belangrijk deel afhankelijk is van publiek geld de plicht om de inwoners van de stad zoveel mogelijk te betrekken en vertegenwoordigen.

Incidenteel projecten maken voor nieuwe doelgroepen voldoet niet langer, er moeten structurele stappen gezet worden, willen de bezoekers van kunst en cultuur een betere afspiegeling worden van de samenleving. Onze werkwijze wordt dan ook onderdeel van een organisatie brede ontwikkeling richting meer diversiteit en een inclusiever museum. Deze organisatieontwikkeling sluit aan op de code die een brede aanpak vraagt op de vier P's, te weten Publiek, Programma, Personeel en Partners. Deze 4 pijlers hangen uiteraard nauw met elkaar samen: bewustwording en een gezamenlijk gedragen presentatiestrategie (programma) van co-creatie (partners) binnen de eigen organisatie (personeel), is voor ons een belangrijke stap in de weg naar een museum voor en van iedereen (publiek).

Het plan en de opdracht aan een werkgroep voor de uitrol hiervan ligt er en is de basis voor verdere stappen en een financieringsaanvraag voor ondersteuning in 2020 en verder.

Strategisch marketing en communicatie

De coördinator MarCom adviseerde afgelopen jaar de directeur op strategisch niveau m.b.t. het communicatietraject aangaande de vernieuwing en begeleidde eveneens het merkstrategietraject. Samen met de programmamanager zijn daarnaast diverse bijeenkomsten en presentaties, zoals hiervoor beschreven, ontwikkeld en georganiseerd. Daarnaast is het gehele traject van de totstandkoming van het visiedocument 2020-2024 een gezamenlijke verantwoordelijkheid van beide medewerkers, waarbij de rol van (eind)redactie gezamenlijk is vervuld. Eind 2019 was het communicatietraject opgesteld om de visie extern te delen en afgestemd met de gemeente. In eerste instantie zijn alle medewerkers en de Raad van toezicht geïnformeerd. Begin 2020 gevolgd met onder andere een persmoment, een mailing naar de belangrijkste stakeholders, een informele raadsbijeenkomst en een burenavond. We hebben Bex*communicatie in de arm genomen om ons hierbij te ondersteunen en ons ook te helpen hoe ons plan kort en bondig te presenteren. Begin 2020 volgt een training waaraan alle leden van de stuurgroep vernieuwing gaan deelnemen.

Vernieuwing versus lopende programmering

De grootste uitdaging is en blijft om naast de lopende programmering voor de langere termijn (inhoudelijke en fysieke) vernieuwing gestalte te geven en te realiseren. Gezien de beperkte capaciteit in mensen en middelen zal dat soms ten koste gaan van het tempo van de tot nu toe ingezette koers om tot een ambitieuze programmering van het TextielLab en het TextielMuseum te komen. Toch zijn we er ook in 2019 weer in geslaagd om de resultaten van de bezoekersaantallen en het aantal projecten en samenwerkingen die het museum had voorgenomen, te realiseren. Door inzet van een deel van onze (financiële) reserves in het afgelopen jaar hebben we stappen kunnen zetten ten behoeve van het vernieuwingsprogramma door o.a. de inhuur van extra capaciteit en expertise zoals projectleiders voor de bouwsteenprojecten, de opdracht aan het architectenbureau en de vergoeding aan de kwartiermakers. Daarnaast hebben we in 2019 binnen onze organisatie ook capaciteit vrijgemaakt om de adviesrol m.b.t. herbesteding van het Drögepand en de verkenning van het Museumkwartier invulling te kunnen geven.

Maar we kunnen hiermee niet doorgaan op eigen kracht. De steun (in mensen en middelen) van externe partners in de meest brede zin van het woord is in het vervolg onontbeerlijk. Te beginnen bij de gemeente Tilburg als meest belangrijke en gewaardeerde partner in deze uitdagende ontwikkeling.

Bouwsteenprojecten

Naast de uitwerking van het programma zijn in 2019 ook concretere projecten in het kader van de vernieuwing voorbereid en/of gerealiseerd.

Dit zijn:

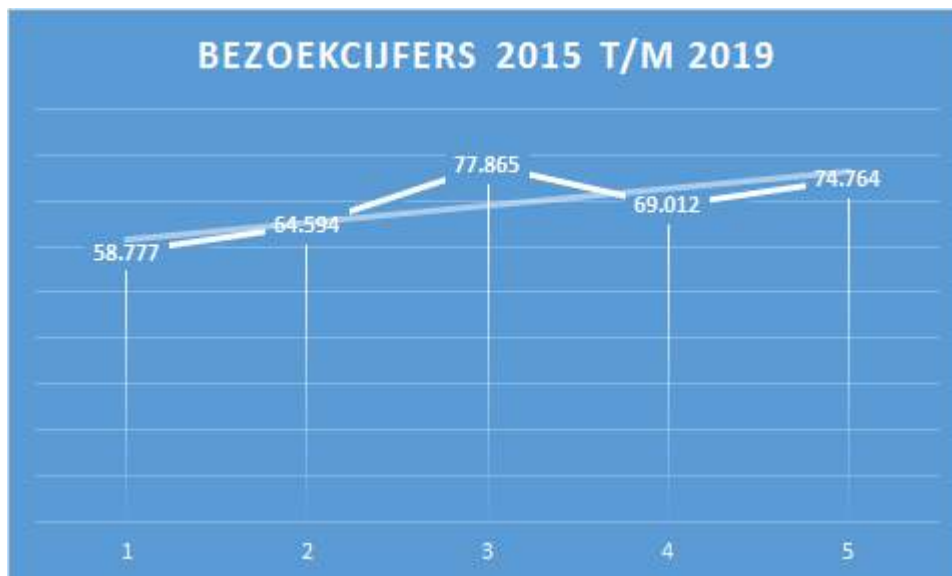
- Project Design Studio (voorheen Customize your Design Product)
- Interventies in het Textiellab: Fysieke aanpassingen en haalbaarheidsonderzoek 4^e weefmachine
- Aanpassing presentatie Wollendekenfabriek
- Ontwikkelen plan Meemaaklab (voorheen werktitel Textiellab Junior)

Deze projecten worden elders in dit jaarverslag toegelicht.

Bijlage 1 Marketing & Communicatie

- In 2019 bezochten 74.764 bezoekers het museum, ten opzichte van 69.012 bezoekers in 2018.
- De gemeten free publicity mediawaarde was €2.068.756, met een bereik van minimaal 83,5 miljoen.*
- De website werd in 2019 door 220.642 mensen (unieke bezoekers) bezocht.
- Het aantal volgers via social media (Instagram, Facebook, Twitter en LinkedIn) groeide met 40% naar ruim 70.000. Instagram groeide het sterkste met ruim 50%.
- In 2019 werd een nieuwe website ontwikkeld, waarmee een verbeterslag werd gemaakt op gebied van publieksvriendelijkheid, technische stabiliteit en marketingmogelijkheden. Ook geeft de nieuwe website de potentiële bezoeker een beter beeld van het museum.
- Het klanttevredenheidscijfer van bezoekers aan het museum bedroeg een 8.7.
- Het TextielMuseum staat op de 3de plek op de ranglijst van Noord-Brabantse musea qua spontane bekendheid en neemt de 4de positie in de ranglijst van sterkste museummerken in Noord-Brabant in.

*De mediawaarde en het bereik is gemeten op basis van de zoekterm 'TextielMuseum' en aparte zoekwoorden per tentoonstelling. De media-aandacht voor alle tentoonstellingen, actualiteiten en events in 2019 samen vormen de totale gemeten PR-waarde. Dit aantal is niet volledig, maar minimaal. O.a. niet meegenomen zijn alle publicaties in printmedia en vermeldingen op social media. Vanaf 2019 wordt een nieuwe meet-methodiek gebruikt waardoor 2019 en de voorgaande jaren niet vergeleken kunnen worden.

Campagnes tentoonstelling

In de campagnes hebben we ons gericht op het werven van bezoekers, het vergroten van de zichtbaarheid en naamsbekendheid en het versterken van het imago van het museum. Daartoe is een nauwkeurig mix van earned, owned en bought media ingezet. In 2019 is er campagne gevoerd rondom de volgende tentoonstellingen:

Cultural Threads

24 november 2018 t/m 12 mei 2019

Budget: €30.000

- Outdoor campagne Tilburg
- Indoor affichering + flyers in 6 steden
- Advertenties kunst & cultuur magazines
- Cultuurladder dagbladen
- Online display campagne dagbladen
- Social media advertising incl. youtube campagne

Resultaten:

- Bezoekers museum tijdens tentoonstelling: ruim 32.500
- PR waarde: € 216.255
- Bereik: 3.200.000 impressies
- Media: o.a. De Volkskrant, De Groene Amsterdammer, NRC, MetropolisM, Museumtijdschrift, TxP, Harper's Bazaar, Brabants Dagblad, ELLE, Fashion United, Spoor Magazine, Bulletin, Mode Muze, H'art Magazine, Link Magazine, Beelden Magazine, Métier Magazine.

Bauhaus&

25 mei t/m 3 november 2019

Budget: €30.000

- 162 schermen op 5 NS stations
- Outdoor campagne Tilburg
- Indoor affichering + flyers in 6 steden, 900 locaties
- Advertenties kunst & cultuur magazines, dagbladen
- Social media advertising
- Crowd-generated win-actie rondom weefinstallatie

Resultaten:

- Bezoekers museum tijdens tentoonstelling: ruim 34.000
- PR waarde: € 108.356
- Bereik: 3.400.000 impressies
- Media: o.a. De Volkskrant, Volkskrant Magazine, Trouw, Sabato (De Tijd), Museumtijdschrift, Muze, TxP, WOTH, De Architect, Stylink, LINK Modevakblad, Palet, Vezel, Dutch Design Daily, Nouveau, Vogue, LINDA, NSMBL, Brabants Dagblad, Tilburg.com en een tv-item op Omroep Tilburg.

The Art of Lace – Haute couture van Chanel tot Iris van Herpen

16 november 2019 t/m 10 mei 2020

Budget: €20.500

- Outdoor campagne 5 steden
- Online pre-roll video campagne op NPO
- Indoor affichering + flyers in 6 steden, 900 locaties
- Advertenties kunst & cultuur magazines
- Social media advertising

Resultaten (gemeten van 16 november tot 31 dec 2019):

- In de eerste 1,5 maand trok The Art of Lace al bijna 10.000 bezoekers.
- PR waarde: € 277.186
- Bereik: 2.800.000

- Media: o.a. NRC, Volkskrant, Volkskrant Magazine, 6Inside, Blauw Bloed, Fashion United, Harpers Bazaar, L'Officiel, Nouveau, Elegance, Libelle, Handwerk zonder Grenzen, Grazia, Beau Monde, &C magazine, Elle, Link Modevakblad, Museumtijdschrift, See all this.

Een greep uit de projecten uit het TextielLab & label 'byTextielMuseum'

Immense gordijnen door Inside Outside x TextielMuseum in de LochHal

Resultaten:

PR – waarde € 489.170

Bereik 19.300.000 impressies

Media: o.a. Brabants Dagblad, NRC, Radio NPO 1, AD, Volkskrant, Trouw, Tilburg Cultureel, Tilburg.com en Tilburgse Koerier

Tafelgoed Mae Engelgeer x 'byTextielMuseum'

Resultaten:

Media: o.a. ELLE Decoration, ELLE Eten, Marie Claire Maison, Eigen Huis & Interieur en Linda Magazine.

Kustaa Saksi's werk Archipelago voor Europegebouw Brussel

Resultaten:

Media: Artdaily, TL Mag, Promateria, Selvegde Magazine, Irenebrineation, De architect

Corporate marketing

Ter versterking van de corporate marketing van het museum is in 2019 een nieuwe website ontwikkeld. Er is een brandvideo ontwikkeld en een inhaalslag gemaakt in het beeldmateriaal ten behoeve van de positionering van het museum. Ook zijn tone-of-voice richtlijnen opgesteld voor zowel tekst als beeld in de corporate communicatie.

Educatie- en publieksactiviteiten

Ter ondersteuning van de educatiemarketing zijn advertenties ingezet en is een video ontwikkeld rondom het thema Talentontwikkeling. Ook werft de afdeling Marketing- en communicatie de deelnemers voor de publieksactiviteiten - zoals workshops, masterclasses, rondleidingen, symposia en lezingen - en voor de ervaringsplekken voor studenten in het lab.

Evenementen 2019

Nationale Museumweek: 564 bezoekers

Open Monumentendag Tilburg: 418 bezoekers

Presentatie op Open Monumentendag Amsterdam: 3.225 bezoekers

TOP week Universiteit Tilburg: 120 bezoekers

PR- en marketing samenwerkingen

Toeristisch: City Marketing Tilburg, VVV, Visit Brabant, ANWB

Lokaal: Cultuuraliantie, De Pont museum, Performance weekend, Leo gastatelier Tilburg, Knetters Kinderboekenfestival, Geluksplekken, TIAF

Nationaal: NS Spoor Magazine, Museumkaart, Vrije Academie, RAILTV, Kruitvat

Sociaal: De Zonnebloem, Quiet Tilburg, Meedoenregeling Tilburg, Social Label, ASVZ Tilburg, Museum TV - Door de ogen van

Internationaal: Exponatec, Heimtextiel

Bijlage 2 Subsidies en fondsen

De steun van subsidies, fondsen en stichtingen is essentieel voor het TextielMuseum. We bedanken onze partners voor hun buitengewone toewijding.

Subsidiegevers

Gemeente Tilburg
Provincie Noord-Brabant

Fondsen & Stichtingen

BankGiro Loterij
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie
Fonds 21
Mondriaan Fonds
Prins Bernhard Cultuurfonds
Stichting Vrienden TextielMuseum
Stichting Zabawas
VSB Fonds

Fondsen per project 2019

Fonds 21	The Art of Lace	€ 40.000
Stichting Zabawas	Kiki van Eijk	€ 10.000
Fonds 21	Design Studio	€ 50.000
Mondriaan Fonds	Collectieprogramma's 2020-21	€ 180.000
SCI (Stimuleringsfonds Creatieve Industrie)	Wij gaan het maken! (Activiteitenprogramma 2018)	€ 45.000
Prins Bernhard Cultuurfonds	Kiki van Eijk	€ 5.000

FONDS 21

Vrienden van het
TextielMuseum

Bijlage 3 Overzicht uitgaande bruiklenen TextielMuseum 2019

Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam
 Nederland Bauhaus - Pioniers van een nieuwe wereld, 2019-02-09 t/m 2019-05-26
 Bruikleen van 27 Bauhausstoffen van Kitty van der Mijll Dekker, Otti Berger, Greten Neter-Kähler, Elmar Berkovich e.a. uit de collectie Textielvormgeving.
 Ikea Museum, Almhült, Zweden
 Home Futures (reizend), organisatie Design Museum Londen, 2019-04-25 t/m 2019-08-23
 17551a=d, Makkink & Bey, Studio, WarmteWeefsel, uit de serie HuisRaad, 2013-2014
 GEM, Museum voor Actuele Kunst, 's-Gravenhage
 Krijn Giezen, 2019-06-15 t/m 2019-10-13
 BK0153a=g, Giezen, Krijn, Installatie 'Zonder titel' en wandkleed 'Indian Cress', 1965-1989
 Stedelijk Museum Schiedam, Schiedam
 Meesterlijke Vrouwen : Tien avant-garde kunstenaars die je gezien moet hebben, 2019-06-15 t/m 2019-09-08
 BK0313, Rees, Adya van, Wandkleed 'Dieu avertit', ca 1929
 Cité Internationale de la Tapisserie, Aubusson, Frankrijk
 Mural and Spatial - How the Lausanne Biennials 1962-1969 transformed the World of tapestry, 2019-06-28 t/m 2019-09-29
 BK1083, Scholten-van de Rivière, Désirée, 'Het Beloofde Land', 1964
 AaBe Fabriek, Tilburg
 Presentatie AaBe Fabriek, 2019-09-11 t/m 2020-09-06
 05390, Ericsson (Stockholm), Prikklok van AaBe Wollenstoffenfabriek, Tilburg
 05519, Reclamebord AaBe
 05995, Helm voor BedrijfsZelfBescherming; B.Z.B. AaBe Fabrieken, Tilburg
 Museum Henriette Polak, Zutphen
 Alle dagen kunst - toegepaste kunst van kunstenaars uit de collectie, 2019-10-12 t/m 2020-02-09
 BK0185b, Horn, Lex, 'Bevrijding', ontwerp-tekening
 BK0437, Horn, Lex, Wandkleed met abstracte voorstelling, 1967-1968
 BK1103a=d, Horn, Lex, Schetsboek met ontwerpen voor het wandkleed 'Rehoboth', 1962
 Le Signe, Centre National du Graphisme, Chaumont, Frankrijk
 Textile, 2019-10-17 t/m 2020-03-20
 15127, Baas, Maarten, 'Animal Skin' (2), 2008-2010
 CODA Museum, Apeldoorn
 Beppe Kessler, 2019-11-03 t/m 2020-03-08
 17297, Kessler, Beppe, Proefkleed voor de De Lairessezaal in het Binnenhof (Den Haag), 1998-2000
 11 sieraden van Beppe Kessler uit de collectie Textielvormgeving.